

**ПРОГРЕСИВНІ МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ****Н. М. Василюшина**

Національний авіаційний університет

ORCID: 0000-0002-0003-9998

Необхідність наукового дослідження визначалася вектором сучасної політики та стратегії України, яка спрямована на подальший розвиток національної системи освіти шляхом її адаптації до умов соціально орієнтованої економіки, трансформації та інтеграції до європейської та світової спільноти. Актуальність статті пов'язана зі зростаючою потребою у вдосконаленні комунікативних навичок з англійської мови у студентів. Світовий попит на знання англійської мови сучасними фахівцями зумовив необхідність забезпечення якісних результатів з боку викладачів та студентів. Сучасна вища освіта також вимагає підвищення рівня якості з точки зору методології, освітніх ресурсів та оцінювання, які відповідають іншомовним комунікативним цілям студентів. По-перше, стаття була присвячена розгляду прогресивних методик викладання іноземної мови в університетах України. По-друге, у ході науково-педагогічного дослідження було виокремлено такі технології результативного навчально-виховного процесу, як: тренінгові технології, інформаційно-комп'ютерні технології, активні методи інтерактивного навчання та особистісно-орієнтовані технології у процесі викладання іноземної мови.

Ключові слова: модернізація вищої освіти, майбутні фахівці, іноземна мова, комунікативна компетентність, пізнавальна самостійність, тренінги, активні методи, інформаційно-комп'ютерні технології, проектна методика.

АКТУАЛЬНІСТЬ РОБОТИ. Досягнення високого рівня володіння іноземною мовою не можливе без фундаментальної мовної підготовки в вищій школі. Останнім часом у вищих навчальних закладах немовних спеціальностей спостерігається скорочення кількості аудиторних годин і збільшення годин, що відводяться на самостійну роботу студентів. Трансформується роль викладача у навчальному процесі. Ще кілька років тому викладач виконував функцію основного джерела інформації, а тепер він перетворюється на організатора та керівника, експерта та консультанта самостійної роботи студента. З огляду на це, потрібно використовувати більш ефективні форми й засоби навчання, які б виконували у навчальному процесі такі функції: інформативну, формуючу, мотивуючу, систематизуючу та контролюючу. Таким вимогам можуть відповідати новітні комп'ютерні засоби навчання, до яких належать електронні посібники, підручники, методичні вказівки, мультимедійні курси навчання, тренінгові та тестові програми. Впровадження електронних засобів у навчальний процес потребує комплексного вирішення таких дидактичних проблем, як розробка теорії, методики технології дистанційного навчання [1; 2].

Вищим ступенем розвитку особистості майбутнього спеціаліста є фаховість, яка починається там, де здійснюється самостійний творчий пошук принципів, методів, способів поведінки і діяльності. Адже для досягнення цілей, які висуває сучасне суспільство, необхідний такий фахівець, який спроможний діяти самостійно, приймати неординарні рішення, аргументовано і впевнено відстоювати свою позицію, творчо мислити і працювати, відповідати за результати своєї діяльності.

У зв'язку з цим самостійність стає професійною необхідністю якісної підготовки майбутнього спеціаліста, вона має бути орієнтована на формування у студентів не лише репродуктивної виконавської діяльності, що передбачає оволодіння певною сумою знань, а й на розвиток самостійності як відносної риси незалежності особи сту-

дента, пов'язаної з його активністю та процесами самореалізації особистості [1; 2; 3].

У період бурхливого розвитку різноманітних наук та сучасних технологій, зокрема інформаційних, багато аспектів нашого життя перейшло в соціальну мережу, прискорюючи тим самим темпи розвитку інформаційного суспільства і долаючи географічні перешкоди. Ці процеси стосуються і розвитку освіти. Сьогодні студентів, який навчається, не обов'язково знаходитися поруч з викладачем. Незважаючи на те, що достатньо великий період студенти мають змогу навчатися, однак їхні можливості, обмежені [4; 5].

У сучасному суспільстві особливого значення набула самостійна навчальна праця за допомогою інтернету, яка дає змогу розширити можливості самостійного навчання і зробити його справді повноцінним та всеохоплюючим. Отже, наслідком процесу інформатизації суспільства та освіти є поява нових підходів, методик до формування іншомовної комунікативної компетентності у сучасних студентів.

Тому метою нашого дослідження був аналіз таких інноваційних технологій, як: тренінгові та інформаційно-комп'ютерні технології, активні методи навчання та особистісно-орієнтовані технології у процесі викладання іноземної мови у закладах вищої освіти України.

МАТЕРІАЛ І РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ. *Тренінгові технології у процесі викладання іноземних мов.* Впровадження у процес професійної підготовки тренінгових занять, орієнтованих на розвиток особистості, адекватне сприйняття реальності й взаємодії з нею, сприяє формуванню таких умінь і навичок, як корекція та розвиток системи відносин особистості; розвитку здатності адекватного та повного пізнання себе й інших; вмінню виступати перед великою аудиторією; вмінню правильно поводитися в конфліктних ситуаціях; зміцненню позитивних якостей і аналізу негативних аспектів особистості студентів або іншої групи учасників.

Окрім того, тренінгові технології створюють атмосферу невимушеного обговорення особистісних проблем; пом'якшують побоювання помилитися, виглядати некомпетентним, закомплексованим; дають змогу ознайомитися із загальними методичними прийомами групової роботи; розвивають компетентність у спілкуванні, наприклад, вміння встановити контакт зі співрозмовником, сприймати його емоційний стан, вміння сприймати й передавати інформацію, бути учасником або керівником дискусії; сприяють корекції, формуванню та розвитку установок, необхідних для успішного спілкування, розв'язання конфліктних ситуацій, розвитку емоційної стійкості до складних життєвих ситуацій; розвивають вміння і потреби у пізнанні інших людей, гуманістичне ставлення до них [3; 7; 8].

У процесі проведення тренінгу необхідно використовувати відповідні *принципи навчання*, зокрема:

- *активної участі тренінгової взаємодії;*
- *дослідницької позиції (учасники самостійно знаходять важливі з навчальної точки зору проблеми, закономірності, виявляють власні особистісні ресурси тощо);*

- *об'єктивізації поведінки (у процесі ігрових форм групової роботи учасники самі усвідомлюють деструктивні поведінкові моделі і в подальшому починають діяти не імпульсивно, а на основі усвідомленого вибору конструктивних комунікативних стратегій);*

- *партнерського спілкування (формування здатності сприймати партнера, його переживання та особистісні особливості) [5; 8].*

Бізнес тренінг №1. *«Mr Nkomo Kasaba is starting work here next week as a Sales Executive. Please organise an induction day so that he can meet everyone and learn as much about the company and the processes as possible: design; production; marketing; customer service. Thank you for your help» [9].*

Бізнес тренінг №2. *«Conduct an internal and an external diagnosis of the company. Use the SWOT tool to synthesize this information. Identify the Key Factors for Success from the diagnosis. Write a sales pitch for the company.*

Prepare sales claims to be presented to sellers. Remember to take into account the potential objections of customers: provide the employees with arguments to counter customers' misconceptions. Suggest incentives to stimulate the sales force (bonuses, collective or individual incentives) to encourage their continued training and to support sales of this product. Determine the optimum size of a business team for an agency, using the information provided in the case study. Consider the effectiveness of an agency's sales team and the commercial influence that the agency can exercise in its area of operation. Assess the feasibility of a commercial promotion offering "triple-glazed windows for the price of double glazing" for the product launch» [7].

Інформаційно-комп'ютерні технології у процесі викладання іноземної мови. Серед сучасних освітніх технологій у вищих навчальних закладах усього світу особливе місце займають інформаційно-комунікаційні. Необхідність їх впровадження в навчальний процес не викликає сумнівів, оскільки ін-

формаційні технології є одним із найважливіших засобів підвищення інтелектуального рівня людини, якісного покращення підготовки майбутніх фахівців.

Базові дослідження інформаційних технологій, зокрема теоретико-методологічні основи, ми знаходимо в роботах П. Гальперіна, В. Гершунського, В. Давидова, Ю. Машбиця. Психолого-педагогічні проблеми, що виникають у процесі впровадження інформаційних технологій у середніх та вищих навчальних закладах, вивчаються в дослідженнях Т. Ільїної, Р. Гуревича, В. Монахова, Н. Тализіної, а теоретичні основи інформаційних технологій навчання – у роботах Н. Апатової, М. Кадемії, Л. Романишиної [1; 6; 7].

Основними завданнями інформаційно-комунікаційних технологій навчання є: інтенсифікація всіх рівнів навчально-виховного процесу, підвищення його ефективності та якості; системна інтеграція галузей знань; розвиток творчого потенціалу студентів, їх здібностей до комунікативної діяльності; формування інформаційної культури; розвиток експериментально-дослідницької діяльності та культури навчальної діяльності; реалізація соціального замовлення, обумовленого інформатизацією сучасного суспільства – надання майбутнім фахівцям умінь і навиків у галузі інформатики та обчислювальної техніки, підготовка користувачів засобів нових інформаційних технологій [13].

Роль активних методів навчання сучасної іноземної мови. Використання методів активного навчання є надзвичайно важливим у системі кроскультурної освіти магістрів сфери туризму, оскільки вони сприяють ефективності навчання, зокрема за своєю навчальною інформацією й формуванню особистісних якостей [7].

Термін «методи активного навчання» нині використовують достатньо широко, хоча він має специфічне значення. Так, на думку педагогів, будь-яке навчання саме по собі вже є активним, а ті, хто навчаються, є активними учасниками навчального процесу навіть під час прослуховування лекції. Проте більш доцільно вважати активним навчанням тоді, коли воно сприяє свідомому залученню до участі у здобуванні пізнавальної інформації й особистісній відповідальності за свої дії [9].

Активні методи інтерактивного навчання – методи, які стимулюють пізнавальну діяльність студентів, вони побудовані в основному у діалогічній формі, передбачають вільний обмін думками про шляхи вирішення тієї чи іншої проблеми та характеризуються високим рівнем активності майбутніх фахівців [2].

При використанні активних методів майбутні фахівці ефективніше навчаються, що в майбутньому дозволить застосовувати здобуті знання в процесі практичної діяльності. Засвоєння знань та навичок, які вони набувають завдяки використанню активних методів навчання є більш ефективним і приємним. Для ефективного використання активних методів навчання викладачу необхідно враховувати фактори як: індивідуальні особливості студентів; навчально-методичний матеріал; розподіл студентів на невели-

кі групи; створення ситуацій експерименту; ефективне використання навчальної аудиторії [10; 13].

Зазначимо, що робота в малих групах завжди є засобом для досягнення мети. Правильно організована робота в групі дозволяє створити відносини і взаємодію між викладачем і студентами. Варто зауважити, що методи і прийоми з активізації незалежного мислення і дій студента повинні бути позитивно мотивовані. Серед активних методів навчання іноземної мови ми найчастіше використовуємо такі: *мозковий штурм; світове кафе; карта ідей; хронологія; «Плюси і мінуси»; метод проекту*. Ці методи засновані на роботі в малих групах. Нами було з'ясовано, що в арсеналі бізнес-тренерів – різноманітні активні методи та форми навчання, які є дуже популярними серед працівників туристичних фірм: *міні-лекції; групові дискусії; моделювання типових і найбільш проблемних ситуацій; кейси; рольові ігри з відео-аналізом; виконання практичних вправ і завдань; метафорична ділова гра; обговорення конкретних проблем учасників занять*. Наведемо далі приклади деяких з них.

Приклад активного методу №1 *«Work. Lots of people work and have lots to say about it. I mean, if you're spending about a third of your waking hours at work, you may have lots to say. Some good questions are:*

What work do/did you do?

How do/did you like the work?

What is your dream job?

What work is common in your city/area/country?

What is your general view about work? Why? [10; 13]

Приклад активного методу №2. *«Risk. Everyone feels a certain way about risk. Some are risk-oriented, others are risk-averse. Talking about risks seems to generate some good conversation. You could ask questions like:*

What is your definition of risk?

Are you a risk taker? Why/why not?

What are the advantages/disadvantages of taking risks?

What risks do you come across in your work/life?

What risks have you taken in your life?» [13; 13].

Приклад активного методу №10. *“It's all in your mind. Write short answers to the following (no more than two to four words). Write your answers in any circle below, but not in the same order as the questions.*

Something you like to keep an open mind about.

Something that gives you peace of mind.

Something you're always in two minds about.

A time when you went out of your mind with anger or worry.

A time when you really had to put your mind to something to solve a problem or to succeed.

The most mindless job you can think of, in your opinion» [10; 13; 13].

Приклад активного методу №10. *«Extend the story using your personal life experience. This is a true story. My wife and I had been working very hard for months and spending time away from the children. The kids had been studying really hard for weeks. We were all tired, getting on each others' nerves and generally*

having a pretty bad time of it. One Sunday I was reading the paper and saw an ad for a holiday villa in Italy. The villa was fabulous – big and spacious with its own pool and stunning views over a wooded valley. It was also cheap. So, I called the number and two weeks later we were driving from the airport to the villa in a car. When we arrived at the villa, it all looked just as it did in the ad except for one thing: there was nothing on top. We just sat in the car and stared in disbelief. By this time it was getting dark and we couldn't all sleep in the car, so we got our bags and went inside. In the living room was a man. ‘Er ... hello’, I said. ‘Do you know what's happened to the roof?’ ‘Si’, said the man, ‘I sold it to pay for the swimming pool» [13].

Особистісно-орієнтовані технології у процесі викладання іноземної мови. У контексті особистісно-орієнтованої парадигми освіти педагогічні технології формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців сфери мають спрямовуватися передусім на виявлення та використання особистісно-комунікативного потенціалу студентів, стимуляцію саморозвитку й самореалізації особистості майбутніх фахівців у процесі професійного становлення [13].

У цьому аспекті значний потенціал мають особистісно орієнтовані технології, які розглядають майбутнього фахівця як унікальну особистість, що прагне максимально реалізувати свої якості, відкрита для розуміння змісту діяльності та сприйняття нового досвіду, здатна усвідомлювати життєві явища і процеси та відповідально обирати правильне рішення в різноманітних ситуаціях [1, с. 10–13].

Впливаючи на розвиток активності, самостійності, творчих здібностей студентів, вони підвищують їхню здатність до спільної діяльності, вчать їх вирішувати складні проблемні ситуації професійного характеру, стимулюють прагнення саморозвитку та вдосконалення у професійній діяльності [10].

Застосування особистісно орієнтованих технологій у навчально-виховному процесі дозволить розвинути пізнавальні здібності кожного студента, максимально виявити, ініціювати, використати його суб'єктний досвід, допомогти майбутньому фахівцеві краще пізнати себе й самореалізуватися у навчально-виробничій діяльності.

Найвищою метою особистісно орієнтованих технологій, на думку О. М. Пехоти, є формування культури життєдіяльності особистості [10].

Особистісно орієнтовані технології навчання іноземної мови передбачають застосування проблемного методу, евристичної бесіди, кейс-методу, гри, моделювання та методу оперативних дій.

Формування гносеологічно-когнітивного компоненту, зокрема мисленнєвої та перцептивної комунікативних компетенцій, забезпечити технологія колективної розумової діяльності. Як зазначає М. В. Артющина, застосування технології передбачає організацію взаємодії таким чином, що пізнавальний процес спонукає студентів діяти відповідно до норм суспільних стосунків (кожен може висловлювати свою думку, аргументувати її, але зобов'язаний вислухати і зрозуміти іншого, нести осо-

бисту відповідальність за довірену йому частину спільної справи) [9].

Таким чином, колективна діяльність стає механізмом розвитку особистості, оскільки успіх спільного пошуку залежить від пізнавальних, організаторських, моральних зусиль кожного учасника. Завдання ж педагога полягає в тому, щоб у процесі активної взаємодії виявити особистісний потенціал кожного учня. При цьому відбуваються позитивні зміни міжособистісного ставлення студентів, коли відчуженість і байдужість поступаються зацікавленості, взаєморозумінню в співпраці.

Формування іншомовної комунікативної компетентності у фахівців як способу реалізації професійної компетентності та засобу особистісного та професійного розвитку ґрунтується на цілісному уявленні про предметний і соціальний зміст майбутньої діяльності, яке забезпечить технологія контекстного навчання. Її ідея, закладена у працях А. О. Вербицького, спирається на діяльнісну теорію, відповідно до якої засвоєння соціального і професійного досвіду майбутніх фахівців здійснюється в результаті їхньої активної діяльності, а перехід від навчання до професійної діяльності може бути реалізований через професійний контекст [10].

За визначенням А. О. Вербицького, контекст – «це система внутрішніх і зовнішніх умов життя і діяльності людини, яка впливає на сприйняття, розуміння і перетворення нею конкретної ситуації, надаючи сенс і значення цієї ситуації в цілому та її компонентам. Внутрішній контекст складають індивідуально-психологічні особливості, знання і досвід людини; зовнішній – предметні, соціокультурні, просторо_во-часові та інші характеристики ситуації, в яких вона діє» [10].

Отже, контекст спирається на досвід людини і впливає на її поведінку, а ситуація визначає умови, що спонукають суб'єкта до дії й опосередковують його активність.

Організація навчального процесу, в ході якого студенти опановують знання і вміння при виконанні практичних завдань, що поступово ускладнюються, передбачає використання *проектної технології*.

В її основу покладено один із головних принципів навчання – «навчання через дію», сформульований Д. Дьюї. Згідно з цим принципом знання мають набуватися через досвід, бути практично спрямованими і сприяти адаптації людини до навколишнього середовища завдяки вмінню використовувати їх у певній ситуації. Крім того, важливо підпорядкувати зміст навчання вирішенню практичних проблем відповідно до нахилів і підготовки учня. У свою чергу, розв'язання проблем потребує поєднання розумової й фізичної праці, що має розвивальну і суспільну цінність [1; 13].

Сутність *проектної технології* визначається проблемою, вирішення якої потребує використання методів, зорієнтованих на практичний результат, який можна осмислити, побачити, застосувати в реальній практичній діяльності. У межах проекту така проблема вимагає цілісного розроблення, врахування різних аспектів її вирішення, теоретичної й практичної реалізації результатів.

Наприклад, у ході мовної, професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки широко можна застосовувати *техніку «синдикат» (syndicate)* як підготовчу до виконання проекту [9].

Вона передбачає створення кількох дискусійних груп для одночасного вирішення однієї комунікативної проблеми. Для цього учням необхідно обговорити запропоновану комунікативну проблему та визначити оптимальні способи її вирішення на основі своїх комунікативних знань і вмінь, а педагог у ході дискусії стисло фіксує ключові слова або висновки на фліп-чарті або дошці.

Обговорення результатів усіма учасниками синдикату дозволяє прийняти правильне рішення. Техніка «синдикат» дозволяє створити атмосферу змагання, конкуренції між командами, що сприяє підвищенню мотивації студентів, їх згуртованості під час виконання завдання, вчить колективній діяльності й толерантності у процесі комунікативної взаємодії, розвиває комунікативні вміння й навички, необхідні для майбутньої професійної діяльності. У межах цієї техніки можна також використовувати проблемні ситуації, кейс-метод або розроблення проектів. Технологія проекту сприяє вирішенню важливих педагогічних завдань: посилення мотивації до навчання у процесі трансформації отриманих знань у практичні дії завдяки впливу на емоційно почуттєву сферу студентів; розвиток креативного мислення студентів шляхом надання їм можливості творчо опрацьовувати тематику проекту, самостійно здобуваючи необхідну інформацію не лише з підручників, а й з інших джерел; налагодження успішної паритетної взаємодії суб'єктів навчання (коли викладач стає рівноправним партнером і консультантом) у ході реалізації різних організаційних форм [2; 10; 13].

Проектна технологія №1. «It's all about planning. Journey. A Last year you decided to take three months off work and travel to India. You asked your boss if you could start in June. However, you didn't ask your boss if you could have the time off work early enough and she said you would have to take September onwards. The easiest way to do it was to fly directly to New Delhi. However, you decided that it would be a real adventure to travel overland to India and spend a bit of time seeing different countries (Turkey, Iran, Pakistan) on the way. Originally, you wanted to go through China too, but it meant crossing the Himalayas and this was too difficult. You only started really thinking about the trip in the first week of August. You had no problem getting your flights to Turkey, your first stop, and you knew there would be no problem with the visas because you would get them at the airport in Istanbul. However, you didn't book your train tickets through Turkey and across the border into Iran and all the best trains were full by the time you tried to book. Visas were necessary for Iran, Pakistan and India. The Indian one was expensive but easy to get. The other two were more of a problem. You didn't read the information on the Iranian Consulate website carefully and only sent two pictures of yourself although three were necessary. The Pakistani Consulate said it was very important to apply at least four weeks in advance, but you only left two and the visa didn't arrive

in time. It was a disaster and you had to cancel everything. Eventually, you decided to try to do a big trip next year instead».

Проектна технологія №2. “Social Media Essay. *The effect of social media on identity. Modern phenomena of fake identities and having different online and offline identities. The impact of social media on youth. The role of social media in education (other education essay topics). The role of social media in cyberbullying*” [8].

ВИСНОВКИ. Враховуючи вище зазначені результати педагогічного дослідження щодо прогресивних методик навчання іноземної мови ми дійшли конструктивного висновку, що нині підготовка фахівців зосереджена в системі професійної освіти і навчання і спрямована на забезпечення цього сектору економіки висококваліфікованими працівниками, які володіють достатніми знаннями, вміннями й навичками, необхідними для професійної діяльності, сформованими професійно важливими якостями, ціннісними установками, тобто мають належний рівень професійної компетентності, загальної та професійної культури.

При цьому, професійні функції працівників реалізуються у процесі професійно-комунікативної діяльності, провідну роль в якому відіграє іншомовна комунікативна діяльність, що виражає соціальну активність фахівця, суспільну значущість норм його поведінки та володіння засобами комунікативної взаємодії.

Зауважимо, що сучасні методики формування іншомовної комунікативної компетентності фахівців, має бути спрямована на забезпечення студентів професійно значущими комунікативними знаннями, вміннями та навичками, сприяння їхньому творчому особистісному розвитку й підвищенню їхніх можливостей щодо адаптації та самореалізації у професійній діяльності.

Значущість прогресивних методик у процесі формування комунікативної компетентності фахівців полягає в тому, що вони спонукають студентів до активної пізнавальної діяльності. Завдяки тренувальним методам навчальний процес набуває діалогічного характеру, що сприяє ефективному виробленню й закріпленню вмінь і навичок вербальної й невербальної професійно-комунікативної поведінки. Застосування активних методів навчання дає можливість виявити комунікативний потенціал майбутніх фахівців, підвищити їхню мотивацію до навчання, стимулювати до систематичної роботи над удосконаленням іншомовних комунікативних компетенцій, а також розвинути критичне мислення і сформувані адекватне ставлення до себе як суб'єкта комунікативної діяльності. На це спрямоване використання сучасних педагогічних технологій: особистісно-орієнтованих, інформаційно-комунікаційних, колективної розумової діяльності, контекстного навчання, проектної та технології формування комунікативної культури засобами театральної педагогіки.

Як показує досвід, не має одного ідеального методу, тому на практиці, в процесі викладання інозе-

мної мови об'єднуються і використовуються більшість методів. Нове бачення освіти має на меті створення мотиваційного середовища для студентів у процесі вивчення іноземних мов, в результаті чого на сьогоднішній день, викладачам потрібно постійно вдосконалювати власні знання про методи навчання іноземних мов, впроваджувати у власну викладацьку практику новітні освітні концепції та йти в ногу з часом, щоб впоратися з навколишнім середовищем та середовищем.

Щоб забезпечити надійну освіту, необхідно об'єднати кваліфікованого вчителя та новаторські методи навчання, так щоб студенти були готові володіти не тільки теоретичними знаннями, а й практичним досвідом предметів, щоб зіткнутися зі світом і конкурувати зі своїми конкурентами.

Отже, використання сучасних методів навчання у цей час є необхідним, оскільки це протистоїть ідеї традиційних форм повторення та запам'ятовування навчальної програми для навчання майбутніх фахівців. Для розвитку навичок прийняття рішень, навичок вирішення проблем та критичного мислення найкраще підходять сучасні методи навчання. Нові методи навчання роблять студентів більш продуктивними та заохочують їх до співпраці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Chomsky N. *Language and Mind*. Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 208 p. [In English].
2. Chapman C. Freeman L. *Multiple Intelligence Centers and Projects*. Arlington Heights, IL: Skylight Training and Publishing, 1996. P. 16 – 27 [In English].
3. *The Key Foreign Language Teaching Methodologies and How to Choose the Best for You*: Retrieved from <https://www.fluentu.com/blog/educator/foreign-language-teaching-methodology>. [In English].
4. Grishkova R.A. *Methods of teaching English for specific purposes to students of non-philological specialties*. Nikolaev: Petra Graves, 2015. P. 40 – 44. [In English].
5. Kahne J. *Teaching democracy: what schools need to do*. N.Y. 2003. Vol. 85. № 1. P. 34–66.
6. Harmer J. *Essential Teacher Knowledge*. Harlow: Pearson Longman, 2012. P. 95 – 113. [In English].
7. *Modern Approaches to English Language Teaching and Learning*: Retrieved from https://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/136729/7/07_chapter-1.pdf. [In English].
8. Schleicher A. *World Class: How to build a 21st-century school system*. Paris: OECD Publishing, 2018. P. 64 – 71. [In English].
9. Salkind N. *An Introduction to Theories of Human Development*. London: Sage Publications, 2004. P. 31 – 37. [In English].
10. Little D. *Authentic texts in foreign language teaching: theory and practice*. Dublin: Authentik, 1998. 384 p. [In English].
11. Penny U. *A Course in English Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012. P. 167 – 189. [In English].

12. Harmer J. *The Practice of English Language Teaching*. Harlow, England: Pearson Longman, 2007. P. 46 – 59. [In English].

13. Gardner H. *Multiple Intelligences: New Horizons*. New York: Basic Books, 2006. P. 251 – 258. [In English]

PROGRESSIVE METHODS OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS WITH APPLICATION OF MODERN TECHNOLOGIES

N. Vasylyshyna

National Aviation University

ORCID: 0000-0002-0003-9998

Purpose. In recent years, the scope of knowledge in the field of science and technology has dramatically increased, and human's ability to adapt to new knowledge in science and technology has also increased. So, there is an immense need for innovative and creative minds to explore unknown and unrevealed areas of different fields. To cope up with the modern world and the knowledge-driven era of technology, adopting modern ways are the only means to survive. The relevance of this study is that in Ukraine, foreign language education acquires a special status, which is argued by the fact that language creates an effective basis for international and intercultural understanding. However, the problem of implementing intercultural foreign language education in higher education institutions needs further comprehensive analysis and solution. Therefore, the aim of our study was to analyze such innovative technologies as: training and information and computer technologies, active learning methods and personality-oriented technologies in the process of teaching a foreign language in higher education institutions of Ukraine. **Methodology.** In the frame of organizing research, we optimally combined a set of methods, taking care that such a combination provides a comprehensive information about the development of foreign communicative competence of future specialists. The methods that were used had to ensure the simultaneous study of activities, communication and awareness of the students. The variety of methods that were applied in the ongoing pedagogical research can be classified into empirical research methods as well as theoretical methods. **Results.** During the pedagogical investigation we have come up to the findings that there are some sufficient modern methodic active introduction of which will increase the educational outcomes of the foreign language competence of modern students. So, we have witnessed that the usage of trainings, digital technologies, active methods along with individual-oriented methodic during foreign language teaching are likely to provide a set of studying benefits for modern students. **Originality.** For the first time, we have conducted the research of methods with our author real-life examples in English suitable for every foreign technology. **Practical value.** We have created step by step the logical strategy of modern methods application in the educational process of shaping foreign communicative competence necessary for future specialists in global virtual environment. We believe that modern methodic gives a vast scenario which encourages learners to study profoundly and study to satisfy their curiosity.

Key words: modernization of higher education, future specialists, foreign language, communicative competence, cognitive independence, trainings, active methods, information and computer technologies, project methods.

REFERENCES

1. Chomsky, N. (2006), *Language and Mind*. Cambridge: Cambridge University Press. 208 p. [In English].

2. Chapman, C. (1996), Freeman L. *Multiple Intelligence Centers and Projects*. Arlington Heights, IL: Sky-light Training and Publishing, pp. 16 – 27 [In English].

3. *The Key Foreign Language Teaching Methodologies and How to Choose the Best for You*: Retrieved from <https://www.fluentu.com/blog/educator/foreign-language-teaching-methodology>. [In English].

4. Grishkova, R.A. (2015), *Methods of teaching English for specific purposes to students of non-philological specialties*. Nikolaev: Petra Graves, pp. 40 – 44. [In English].

5. Kahne, J. (2003), *Teaching democracy: what schools need to do*. N.Y. Vol. 85. № 1. P. 34–66.

6. Harmer, J. (2012), *Essential Teacher Knowledge*. Harlow: Pearson Longman, pp. 95 – 113. [In English].

7. *Modern Approaches to English Language Teaching and Learning*: Retrieved from https://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/136729/7/07_chapter-1.pdf. [In English].

8. Schleicher, A. (2018), *World Class: How to build a 21st-century school system*. Paris: OECD Publishing, pp. 64 – 71. [In English].

9. Salkind, N. (2004), *An Introduction to Theories of Human Development*. London: Sage Publications, pp. 31 – 37. [In English].

10. Little, D. (1998), *Authentic texts in foreign language teaching: theory and practice*. Dublin: Authentik. 384 p. 1998 [In English].

11. Penny, U. (2012), *A Course in English Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press, pp. 167 – 189. [In English].

12. Harmer, J. (2007), *The Practice of English Language Teaching*. Harlow, England: Pearson Longman, pp. 46 – 59. [In English].

13. Gardner, H. (2006), *Multiple Intelligences: New Horizons*. New York: Basic Books, pp. 251 – 258. [In English]

Стаття надійшла 03.08.2021